

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry – alternatíva „A“

Pravopisné cvičenie

Nezdravé jedlo, nepravidelná strava a málo **poh_bu**. To sú hlavné dôvody neustáleho nárastu počtu civilizačných ochorení **ak_mi** sú vysoký krvný tlak, obezita, diabetes či rakovina. Zdravie človeka je totiž zo **šest'_esiatich** percent ovplyvňované prostredím a podiel **v_živy** z toho tvorí približne štyridsať percent." Zdravá výživa je **dlhodob_**, respektíve celoživotný štýl stravovania a preferencie potravín **_o** zameraním na vysokú nutričnú kvalitu, pestrosť a plnú výživovú hodnotu," vravi odborník na výživu, docent Peter Minárik. "Jej cieľom je prevencia **závažn_ch** civilizačných chorôb." Správna výživa je podľa neho neoddeliteľnou súčasťou procesu, ktorému sa hovorí životný štýl. Na niektoré choroby má až zásadný vplyv. Ide napríklad o nádorové ochorenie hrubého čreva či o cukrovku. Aj keď sú tieto choroby spájané s našou genetickou výbavou, **sam_** môžeme ovplyvniť, do akej **mier_** budeme svoje telo zaťažovať vonkajšími zásahmi. Aj keď môžeme mať genetický predpoklad ochorieť, **pomoco_** vyváženej stravy je možné nástup ochorenia odsunúť do neskoršieho veku alebo výrazne ovplyvniť jeho závažnosť.

Úlohy

1. Napíš **synonymum** slovesa z podčiarknutej vety v pravopisnom cvičení.
.....
2. **Koľkokrát** sa v pravopisnom cvičení nachádza priama reč?
.....
3. Z prvých dvoch viet pravopisného cvičenia vypíš **jeden** príklad na združené pomenovanie.
.....
4. Napíš, akými **slovotvornými postupmi** vznikli nasledujúce slová:
a) celoživotný - b) civilizačných -.....
c) atď.- d) výskok -
5. **Utvor príslovky od prídavných mien.**
a) úprimný - b) pravidelná -
b) zábudlivý- d) letecký -
6. Z vety **vypíš jedno slovo**, pre ktoré platia tieto gramatické kategórie?
podstatné meno, ženský rod, jednotné číslo, akuzatív, vzor žena
Stará mama rozprávala malým deťom rozprávku o zakliatej princeznej.
.....
7. Napíš, **koľko prídavných mien** je vo vete v úlohe č. 6.
.....
8. Vypíš z vety prísudzovací sklad
Teplý vietor unáša vôňu koláčov.
9. Rozdeľ slová **na slabiky**:
a) akciami - b) vzduch -.....
c) pristupujeme -..... d) detský-.....
10. **Zakrúžkuj možnosť**, v ktorej je použitý správny tvar vykania:
a) Pani učiteľka, ako ste sa mala? b) Pani učiteľka, ako ste sa mali?
11. V rade slov **podčiarkni všetky slová**, v ktorých dochádza k spodobovaniu:
rozprávka, lepidlo, totiž, ovplyvniť, kresba, odborník, spolupracovník

Ukážka č. 1

Odborníci na výživu odporúčajú pri zostavovaní jedálnička dbať nielen na typ potravín, ale tiež na spôsob ich spracovania. Strava by mala byť pestrá a mala by zohľadňovať zdravotný stav, vek a fyzickú námahu konkrétneho človeka. Dôležité je jesť pravidelne s pauzami medzi jedlami približne dve až tri hodiny.

12. Napiš, aký **slovesný spôsob** sa nachádza v podčiarknutej vete ukážky č. 1.
.....
13. Urč podčiarknutý **vetný člen**: odborníci na výživu
.....
14. Napiš, koľko **neohybných slovných druhov** je v poslednej vete ukážky č. 1
.....
15. Napiš a) **antonimum** slova odborníci.....
b) **synonymum** slova pestrá.....
c) vypíš z ukážky č. 1 príklad na **homonymum**.....
16. Dopíš, chýbajúce **jazykové štýly**: administratívny, hovorový, umelecký,
.....,,
17. Utvor od slovesa **odporúčajú**:
a) 2 os. sg. rozkazovací spôsob-.....
b) slovesné podstatné meno -.....
c) neurčitok
18. Napiš, **ako delíme hlásky** v slovenskej abecede.
.....,,
19. Vymysli **frazeologizmus**, v ktorom použiješ slovo:
a) srdce.....
b) jazyk.....
c) oko

Ukážka č. 2

Ja **sladké túžby**, túžby po kráse
spievam peknotou nadšený,
a v tomto duše mojej ohlase
svet môj je celý zavrený;
z výsosti Tatier ona mi svieti,
ona mi z ohňov nebeských letí,
ona mi svety pohýna;
ona mi kýva zo sto životov:
No centrom, živlom, nebom, jednotou
Krás mojich moja Marína!

20. Prečítaj si ukážku č. 2 a **doplň** nasledujúce informácie:
Autorom diela Marína je, ktorý patrí do generácie
....., autor tvoril v literárnom období, ktoré nazývame
21. Pomenuj podčiarknutú básnickú **figúru** v ukážke č. 2.
22. Pomenuj **typ rýmu** v prvom štvorverší ukážky č. 2.
23. Je zvýraznené slovné spojenie v prvom štvorverší ukážky č.2 **epiteton**?
24. **Definuj** nasledujúce pojmy:
a) premiéra -
b) repríza -
c) derniéra -
25. **Napiš**, ktorý literárny druh chýba: **epika, dráma**,